

Số: /HD-CCTT&BVTV

Thái Nguyên, ngày tháng 3 năm 2024

HƯỚNG DẪN Phòng trừ chuột hại trên đồng ruộng

Chuột là loài dịch hại quan trọng của cây lúa, là một mối lo tiềm tàng đối với sản xuất nông nghiệp. Trong những năm gần đây, diện tích bị chuột hại tại các thành phố và huyện có xu hướng gia tăng. Năm 2023 diện tích cây lúa bị nhiễm chuột hại toàn tỉnh là 316 ha, hại mức độ nhẹ đến trung bình, chưa có diện tích lúa bị nhiễm nặng và mất trắng.

Hiện nay cây lúa đang giai đoạn đẻ nhánh - đẻ nhánh rộ - cuối đẻ nhánh. Giai đoạn chuột phá hại mạnh nhất đối với cây lúa từ giai đoạn đứng cái - làm đòng và gây thiệt hại đến năng suất sản lượng cây trồng. Kết quả điều tra cho thấy, chuột chủ yếu đang gây hại các thành phố và huyện phía Nam, trên cây lúa giai đoạn cuối đẻ nhánh như huyện Phú Bình, thành phố (Phổ Yên, Sông Công, Thái Nguyên) và bắt đầu gây hại rải rác tại các huyện phía bắc, trên trà lúa cây sớm.

Dự báo trong thời gian tới, chuột sẽ gây hại trên diện rộng và có thể gây ảnh hưởng đến năng suất và sản lượng cây lúa nếu không được phòng trừ kịp thời.

Để hạn chế thiệt hại thấp nhất trên cây lúa do chuột gây ra, Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật hướng dẫn một số biện pháp kỹ thuật phòng trừ như sau:

1. Các đợt và thời gian thực hiện diệt chuột tập trung năm 2024 như sau:

- + Đợt 1: Thời kỳ lúa đứng cái, làm đòng vào cuối tháng 3 - giữa tháng 4;
- + Đợt 2: Trước gieo cấy lúa Mùa vào cuối tháng 6 - đầu tháng 7;
- + Đợt 3: Thời kỳ lúa đứng cái, làm đòng vào cuối tháng 8 - đầu tháng 9;
- + Đợt 4: Thời kỳ làm đất trồng cây vụ Đông vào cuối tháng 9 - đầu tháng 10;
- + Đợt 5: Thời kỳ cây vụ Đông gần thu hoạch vào cuối tháng 11 - đầu tháng 12.

Đây là thời gian diệt chuột hiệu quả cao nhất, có ý nghĩa rất quan trọng trong việc giảm mật độ chuột trên đồng ruộng, giảm sự tích lũy và gây hại đối với sản xuất nông nghiệp năm 2024.

2. Các biện pháp diệt chuột

- Một số nguyên tắc cơ bản phòng, chống chuột: Chủ động; đồng loạt; đúng thời điểm; đúng phương pháp (nhất là đặt bẫy, bả); liên tục.

- Biện pháp canh tác: Vệ sinh đồng ruộng, dọn sạch tàn dư rom rạ, cây trồng... sau thu hoạch, phát quang bờ bụi, không để đất hoang, hạn chế các bờ lớn, lùm cây giữa đồng... là nơi ẩn nấp lý tưởng của chuột. Gieo cấy gọn thời vụ

tập trung, đồng loạt để cắt nguồn thức ăn thích hợp kéo dài trong giai đoạn lúa đòng trổ và chín. Giữ nước thường xuyên trong ruộng lúa.

- Biện pháp vật lý, cơ học: Sử dụng các loại bẫy bán nguyệt, bẫy sập, bẫy dính... tổ chức đào hang bắt, soi đèn, dùng chó săn chuột phát hiện các hang có chuột sau đó đào hoặc hun khói, đặc biệt là từ giai đoạn lúa ngậm sữa, thời gian này chuột cái vào hang sinh sản.

- Biện pháp sinh học: Khuyến khích và hỗ trợ nông dân nuôi và bảo vệ đàn mèo để diệt chuột. Nghiêm cấm săn bắt các loại động vật là thiên địch của chuột như: Mèo, Rắn, Chim cú mèo... Tăng cường sử dụng các loại bả sinh học Biorat. Xây dựng hệ thống bẫy cây trồng (TBS) để quản lý chuột.

- Biện pháp hóa học: Chỉ được sử dụng các loại thuốc diệt chuột có trong danh mục được phép sử dụng ở Việt Nam (như: Klerat® 0.005% wax block bait, Phokeba 0.005RB, Rat-ba 20.02RB, Racumin 0.75TP...).

- Đợt 2 và đợt 4: Tập trung diệt chuột ở gò, đồi, bờ cao, bãi hoang và vùng trồng cây vụ Đông là nơi có nhiều chuột cư trú. Chú trọng biện pháp thủ công (đào hang, đánh bẫy, soi đèn, hun khói, đổ nước...).

- Đợt 1, đợt 3 và đợt 5: Thực hiện biện pháp thủ công như đào, bắt, kết hợp sử dụng bẫy cam, thuốc sinh học, thuốc hóa học để diệt chuột. Nghiêm cấm việc sử dụng thuốc diệt chuột ngoài danh mục, thuốc cấm sử dụng và các biện pháp diệt chuột gây nguy hiểm cho người và vật nuôi.

- Nghiêm cấm sử dụng điện để diệt chuột.

Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật báo cáo Sở nông nghiệp và PTNT, đề nghị UBND các huyện, thành phố chỉ đạo Phòng Kinh tế, Phòng Nông nghiệp và PTNT, Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp, UBND các xã phường, thị trấn tăng cường công tác điều tra phát hiện, theo dõi sự phát triển của diễn biến dịch hại trên cây trồng, chủ động tham mưu các biện pháp chỉ đạo phòng trừ kịp thời, không để ảnh hưởng đến sinh trưởng phát triển và năng suất sản lượng cây trồng.

Đề nghị Đài Phát thanh - Truyền hình tỉnh, Báo Thái Nguyên đưa tin để nông dân biết và phòng trừ bệnh kịp thời. Các Công ty, đại lý vật tư nông nghiệp chuẩn bị đầy đủ thuốc bảo vệ thực vật đảm bảo chất lượng, số lượng và chủng loại để phục vụ nông dân phòng trừ sâu bệnh hại./.

Nơi nhận:

- Sở Nông nghiệp & PTNT;
- Cục BVTV; Cục Trồng trọt;
- TTBBVTV phía Bắc;
- Đài Phát thanh - Truyền hình tỉnh, Báo TN;
- Lãnh đạo Chi cục;
- Trung tâm Khuyến nông tỉnh;
- Phòng NN&PTNT các huyện
- Phòng Kinh tế các thành phố;
- Trung tâm DVNN các huyện, thành phố;
- Các Công ty vật tư BVTV ở Thái Nguyên;
- Lưu: VT, TTBBVTV.

CHI CỤC TRƯỞNG

Nguyễn Tá

